

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Deres ref: 200900122-/MOM
Vår ref: 09/12-2/SDM
Dato: 09.03.2009

Høringssvar: Forslag til endring av lov av 15. mai 2008 om utlendingers adgang til riket og deres opphold (utlendingsloven) og enkelte andre lover

KIM har mottatt ovennevnte sak til høring fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet. KIM viser igjen til AIDs egen veiledning til utredningsinstruksen *Likestillingsmessige konsekvenser for personer med innvandrerbakgrunn, samer og nasjonale minoriteter* og vil påpeke at AID hittil ikke har foretatt en slik konsekvensanalyse i noen av de høringssaker KIM har mottatt siden veilederen ble innført. Etter KIMs mening har alle endringer i utlendingslovgivningen høy relevans til menneskeretts- og likestillings spørsmål for innvandrerbefolkningen og departementet bør inkludere en konsekvensanalyse i tråd med veilederen når slike saker sendes ut til høring. KIM er svært positiv til at AID har utarbeidet en slik veileder, men hittil etterlyser å se at den anvendes på en måte som høyner kvaliteten i saksgangen i saker som berører innvandrerbefolkningen.

Bakgrunn

Denne høringssak er en oppsamling av endringer som departementet anser som nødvendige i forbindelse med det pågående arbeid med forskriftsverket for den nye utlendingsloven som skal tre i kraft fra 1.1.2010. De foreslåtte endringer gjelder svært forskjellige deler av utlendingsloven. KIM kommenterer ikke alle departementets forslag.

KIMs kommentarer til de enkelte endringsforslag

Høringsnotatets pkt 2: Økt ansvar for arbeidsgiverne - mulighet til å sette arbeidstaker i arbeid før oppholdstillatelse er gitt

KIM har tidligere gått inn for lovendringer som letter forholdene for arbeidstakere ved arbeidsinnvandring. På den måten er lovendringen som foreslås her i tråd med KIMs tidligere uttalelser.

Samtidig har KIM advart mot en situasjon der arbeidsgivere importerer arbeidskraft fra utlandet samtidig som der er en uutnyttet arbeidskraftreserve i landet allerede. I den økonomiske situasjonen som gjelder i dag, vil betydelig import av ny arbeidskraft være lite ønskelig for det norske samfunnsøkonomi i sin helhet.

KIM vil komme tilbake til dette spørsmålet i forbindelse med departementets høring vedr. utlendingsforskriftenes kap. 6.

KIM er et regjeringsoppnevnt rådgivende utvalg bestående av leder og 34 medlemmer fra innvandrersorganisasjoner, forvaltningen og politiske partier. Kontaktutvalgets 17 innvandrerepresentanter utgjør Innvandrerforumet. Når Kontaktutvalget avgir høringsuttalelser, er det Innvandrerforumet som uttaler seg. Representanter for forvaltningen og politiske partier i Kontaktutvalget deltar i diskusjonen i høringssaker men ikke i realitetsbehandling av høringssvaret

Høringsnotatets pkt 4. Politiets vedtakskompetanse

KIM har ikke kommentarer til de to presiseringer som foreslås her til lovens §65. Etter KIMs mening er en forutsetning for å delegerer avgjørelse i kurrante saker til politiet at det bidrar til raskere saksbehandling.

I enkete politidistrikter har KIM merket seg klager over lang saksbehandlingstid hos politiet. Etter KIMs mening bør AID gjennomgå problemstillinger knyttet til saksbehandlingstiden både i UDI, i politiet og ved utenriksstasjonene med sikte på å redusere saksbehandlingstiden i ukompliserte saker.

Høringsnotatets pkt 5. Familieinnvandring

Presiseringen som foreslås til lovens § 44 bør etter KIMs mening være unødvendig. Det er vanskelig å forestille seg en sakstype der det vil være tvil om hvem er referanspersonen i en sak om familiegjenforening der et norsk barn har samboende foreldre. Ordlyden i presiseringen som foreslås av departementet virker videre villedende. Om departementet mener at presiseringen er nødvendig vil KIM anbefale en formuleringer som for eksempel "*Saker der begge barnas foreldre er gift og/eller samboende skal behandles etter § 40.*"

Når det gjelder departementets forslag til endring i § 60 fjerde ledd, har ikke KIM noen innvendinger.

Høringsnotatets pkt 6. Høring av barn

KIM har vært særlig opptatt av barnas rett i behandling av asylsaker. Etter KIMs mening vil det styrke barnets rett dersom barnet etter eget ønske kan høres uavhengig av om foreldrene ønsker det eller ikke.

KIM vil imidlertid påpeke at når det føres samtale med et barn i en asylsak må formålet være å belyse momenter i barnets situasjon som kan være relevant for å fastslå hva som er til barnets beste. Barnet må ikke tvinges inn i en stiuasjon der det bes om å oppgi informasjon som berører foredrenes asylsøknad.

I likhet med Departementet mener KIM at en forutsetning for den foreslåtte endring i lovens § 81 må være en presisering om at formålet med samtaler med barn, skal være å belyse barnets situasjon og klarlegge om barnet kan ha et selvstendig asylgrunnlag, og en skranke mot at evt. opplysninger som fremkommer i samtalen som motsier foreldrenes asylforklaring brukes til å avgjøre saken.

KIM vil komme tilbake til dette spørsmålet i forbindelse med forslaget til ny utlendingsforskrift.

Høringsnotatets pkt 10. Presisering i bestemmelsen om bortfall av permanent oppholdstillatelse

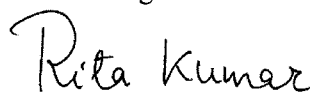
I forbindelse med departementets høring om forslag til nytt ordlyd i forskriftenes beregningsregel i forskriftenes § 49, påpekte KIM behovet for en generell oppmykning på dette punktet.

Herboende utlendinger opplever ofte å få problemer med bosettingtillatelsen fordi de i en periode føler seg tvunget til hyppige reiser inn og ut av landet på grunn av familieforhold i utlandet (for eksempel eldre familiemedlemmer med langvarig sykdom eller lignende) uten at dette egentlig betyr at de har tenkt å "bo i begge land."

Hittil har ikke utlendingsloven eller -forskriften hatt noen bestemmelse om hvilke livssituasjoner som gir dispensasjon fra den til en hver tid gjeldende beregningsregel.

KIM kommer tilbake til dette spørsmålet i forbindelse med høringen om ny utlendingsforskrift.

Med vennlig hilsen

Rita Kumar
Utvalgsleder

Saksansvarlig:
Steven Meglitsch
Seniorrådgiver